

**MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
LORÁNTFFY ZSUZSANNA TAGÓVODÁJÁNAK
„HARMONIKUS SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS EGÉSZSÉGES
KÖRNYEZETBEN” HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

2021.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

TARTALOMJEGYZÉK

I. HELYZETELEMZÉS.....	4
II. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI.....	6
III. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	10
IV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	13
V. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS.....	19
VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	19

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

I. HELYZETELEMZÉS

Bevezető

Az óvoda Pedagógiai Programja az új irányelveket meghatározó módosított Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját figyelembe véve, a hazai közoktatást megújító törekvésekhez igazodva készült. Az Óvoda Pedagógiai Programja az intézmény Helyi Pedagógiai Programjában dokumentált irányelvekre alapozott. Elvünk, hogy az eddig elért eredményeket megőrizzük, és olyan innovációs lehetőségeket keressünk pedagógiai munkánkban, melyek a gyermeki személyiség tiszteletben tartását, sokoldalú fejlesztését tartják szem előtt, a gyermekek fejlettségi szintjének, a környezet sajátosságainak, a szülők elvárásainak figyelembevételével.

Az óvoda nevelőtestülete 1998-ban elkészítette saját pedagógiai programját, - „**Harmonikus személyiségfejlesztés egészséges környezetben**”.

Zöld Óvoda Bázisintézményként és a **Környezet -és természetvédelmi Oktató Központok Országos Szövetsége (KOKOSZ)** tagjaként a külső világ tevékeny megismerése hangsúlyosan jelenik meg programunkban és pedagógiai munkánkban kiemelt szerepet kap a mindennapokban, hiszen valamennyi tevékenységet átszövi.

Gyermekkép

Az óvodai nevelés célja, hogy elősegítse a 3-7 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

Az óvodába lépés pillanatától kezdve az óvoda a családdal együtt felelős azért, hogy a gyerekek jól érezzék magukat, képességeik fejlődjenek, személyiségük alakulása szeretetteljes környezetben történjen. Természetesnek tartjuk, hogy a gyermekekkel együtt derűs, nyugodt, szeretetteljes légkörben töltsük napjainkat, melyhez elengedhetetlen az óvodába bekerülő gyermekek egyéni képességeinek megismerése, és individuumának figyelembevételével való fejlesztése, mely nem ad helyet semmiféle előítéletnek.

Ezeket az elveket minden óvodapedagógus saját egyéniségéből fakadóan eltérően, más-más módszerekkel valósítja meg.

Toleráljuk a gyermekek, az óvodapedagógusok és a szülők másságát, eltérő egyéniségét, és Fontosnak tartjuk a gyermek nevelését szolgáló személyes kapcsolatokat /gyermek - óvodapedagógus, szülő - óvodapedagógus, óvodapedagógus - óvodapedagógus/.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Óvodakép

A Lorántffy Zsuzsanna Tagóvoda Miskolc egyik legszebb zöldövezetében, a Bükk-hegység lábánál a Kilián lakótelepen található. 1963-ban épült 3839 m² alapterületen, de csak 1976 óta működik óvodaként, négy csoporttal.

Az óvodába járó gyermekek nagy része bérházban él.

A lakótelep sok zöld területtel rendelkezik, az itt élő gyermekeknek lehetőségük van a szép környezetben jó levegőn való tartózkodásra. Óvodánkba egyre több hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jár, akik mentálisan és szociálisan is veszélyeztetett családból érkeznek.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - differenciált tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról. Ezen tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről is .

Nevelőmunkánk során olyan sokoldalú tevékenységrendszert biztosítunk, amely segíti a gyermeki személyiség kibontakozását és a képességek megfelelő fejlesztését. Kiemelt figyelmet fordítunk a környezetvédelmi és egészséges életmódra nevelésre, valamint a hagyományörzésre. Az egészséges életmódra nevelés és a környezetvédelmi nevelés szorosan összekapcsolódik, mert egészséges életmódra nevelni csak egészséges környezetben lehet. A néphagyományok ápolása más jellegű ismeretekhez juttatja a gyermekeket. Fontosnak tartjuk ezeket a fejlesztési területeket azért is, mert több érzékszervre hatóan, sokoldalú ismereteket szerezhetnek a gyermekeknek a természeti és társadalmi környezet megismerésében, mely által megvalósulhat a harmonikus személyiség fejlődése.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítanunk kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

Helyi Pedagógiai Programunk specifikumai

- Óvodánk 2003-ban lépett be a **Környezet -és természetvédelmi Oktató Központok Országos Szövetségébe**.
- Jelenleg Zöld Óvoda bázisintézményként működünk, ezért tartjuk pedagógiai munkánkban kiemelt jelentőségűnek a környezeti nevelést.
- 2018 –tól intézményünk részt vesz időszakosan a „**Boldog Óvoda**” programban.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

[Honlap:www.miovi.hu](http://www.miovi.hu)

II. AZ ÓVODAI NEVELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és mentális szükségleteinek kielégítése.

- Egészséges életmód alakítása
- Érzelmi, az értékorientált közösségi nevelés erkölcsi nevelés
- Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés

Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása:

„... a kisgyermekeknek a mozgásban
való gyakorlása nagyban hozzájárul
egy bizonyos lelki erény
(a bátorság) kifejlődéséhez.”

/Platón/

A gyermek gondozása és testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.

Minden kisgyermek óvodába lépéskor már egy bizonyos, kialakult életritmussal rendelkezik. A rendszeresen, ugyanabban az időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra, feltételei az egészséges testi és szellemi fejlődésnek. A test gondozása közben lehetővé kell tennünk, hogy a gyermekek jártasság szinten, tudatosan végezzék azokat a tennivalókat, amelyek az egészséges életmód szokásainak alapjául szolgálnak. Nagyobb hangsúlyt fektetünk az eltérő egyéni szükségletekre. Mozgásigényük kielégítésére naponta tervszerű és spontán formában biztosítunk alkalmat. A harmonikus mozgás elsősorban szabad mozgással fejleszthető, melyet igyekszünk a szabad levegőn biztosítani, a gyermekek által választott sokféle mozgásos tevékenységgel színesíteni.

Az udvar alkalmas arra, hogy kedvező időjárás esetén a gyermekek a nap nagy részét a szabadban tölthessék. Fontos, hogy az udvari játékok természetes alapanyagokból készüljenek, ezek a gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos játékát segítsék elő.

A testi képességek fejlődésének elősegítése.

A testi képességek fejlődésének fő színtere az óvoda udvara. A szabad mozgásra minden évszakban, naponta biztosítunk időt. A családok egészségtelen életvitele, mozgásterének leszűkülése teszi szükségessé a tervszerű mozgás fejlesztést. A gyermekek mozgása szükséglete befolyásolja optimális terhelhetőségüket, a szervezeti keret a mozgást és nem a gyermek korlátozását szolgálja. A sokszori gyakorlás lehetőségét folyamatosan biztosítjuk, az egyéni eltérésekre épülő differenciált fejlesztést juttatjuk érvényre. A szervezett mozgás

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap:www.miovi.hu

fejlesztés a 3-7 éves korban fontos eszköze az általános testi képességek fejlesztésének, a téri tájékozódás megalapozásának, a testséma megismerésének, a koordinált mozgás kialakításának. Esélyt kell adni a gyermekeknek, hogy önmagukhoz viszonyítva fejlődjenek.

Egészséges, biztonságos környezet kialakítása.

Az óvodai környezet feltételei jelentősen befolyásolják a gondozás színvonalát, hatékonyságát. A kedvező környezeti viszonyok a fejlődés zavartalanságát és optimális fokát teszik lehetővé. Nevelőmunkánk kiinduló pontja a gyermek fejlődését elősegítő óvodai környezet megteremtése.

Az udvar alkalmas arra, hogy kedvező időjárás esetén a gyermekek a nap nagy részét a szabadban tölthessék. Fontos, hogy az udvari játékok természetes alapanyagokból készüljenek, ezek a gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos játékát segítsék elő.

Az öltöző berendezésénél arra törekszünk, hogy minden gyermek holmijának megfelelő, jellel ellátott helyet biztosíthassunk. Az öltözőszekrények gyermekméretűek, elhelyezésüknél a tágasság, elférhetőség volt a cél.

A csoportszoba barátságossá, esztétikussá tétele fontos a gyermekek jó közérzetének biztosítása miatt. Igyekszünk harmonikus, családi légkört biztosítani. A csoportszoba berendezési tárgyai megfelelő méretűek, könnyen tisztán tarthatóak, elrendezésük célszerű, hogy a gyermeki tevékenységek számára megfelelő helyet teremtsen. A természetes, jó megvilágítást a terem egyik falán végigfutó ablakok teszik lehetővé.

A hirdetőtábla, mely az öltöző előterében található, tájékoztatást ad a szülőknek a csoportban fogyó munkáról, az aktuális információról.

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése

Az egészség megőrzéséhez fontos, hogy a gyermekek szervezete képes legyen alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. Az évszakok adta lehetőségeket kihasználjuk a szabad levegőn való rendszeres tartózkodással /kirándulás, túrázás, séta, szánkózás, korcsolyázás, úszás, aerobik/. Rossz idő esetén nyitott ablakok mellett szervezzük meg a mozgásos tevékenységeket, fontos a napközbeni gyakori, illetve folyamatos szellőztetés.

Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel és a pedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenció, korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni és fejlettségének és állapotának megfelelően biztosítjuk az óvodai élet mindennapos tevékenységeit, lehetőséget teremtve a differenciált fejlesztésre.

„Kis eredmény nagy akarattal nagy teljesítmény.”

Érzelmi nevelés, szocializáció

„Én én vagyok magamnak,
s néked én te vagyok,
s te én vagy magadnak,
két külön hatalom.
S ketten mi vagyunk.
De csak, ha vállalom.”
/Radnóti M.: Kis nyelvtan/

A 3-7 éves gyermek egész viselkedését az érzelmek irányítják. A gyermekek viselkedésére, személyiségére akkor tudunk fejlesztőleg hatni, ha érzelmeit aktivizáljuk. Meleg, szeretetteljes légkörben válik valóban hatékonyá, eredményessé nevelőmunkánk. Az óvodás érzelmeinek fejlődése az érzelmek differenciálódásában nyilvánul meg. Az óvodába kerülés első napjainak, a beszoktatás időszakának érzelmei, élményei meghatározóak a közösségi élet alakulásának későbbi folyamatában. A beszoktatáshoz a lehető legnyugodtabb feltételeket kell megteremtünk. Fontos, hogy kedvező érzelmi hatások ériék. A nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet.

Az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése példaértékű kell hogy legyen az intézménybe járó gyermekek és szüleik számára

Az óvodai élet során olyan viselkedési rendet tanul meg a gyermek, ami segíti a társas beilleszkedést. Az óvoda alkalmazottai – gyermekek, a gyermekek - gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak egymás közötti kapcsolatát pozitív attitűd és érzelmi töltés jellemezze.

A gyermek pozitív erkölcsi érzelmeire hatva, a közösségi szokások alapvető normáit kialakítva váljon a csoport közösségének egyenrangú tagjává. Fejlődjön igazságérzete, lelkiismeretessége, konfliktusmegoldó képessége, erkölcsi, szociális érzelmei gazdagodjanak. Alakuljon „én tudata”, teremtünk lehetőséget önkifejező törekvéseinek.

A gyermekeket neveljük egymás tiszteletére és a másság elfogadására.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

A közös együttlétek, a közösen végzett tevékenységek öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősít, mint az együttérzés, a segítőkészség, a lelkiismeretesség, az őszinteség, a figyelmesség és akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás és normarendszerének megalapozása. Fejleszti akaratukat, ezen belül önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladat és szabálytudatukat.

A társas együttlét során az óvodás gyermek egyre több közös együttes élményben részesül.

A gyermekeket hozzásegítjük, hogy rácsodálkozzanak a természetre, az emberi környezetben megmutatózó szépre-jóra, és azok megbecsülésére, megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.

A mindennapi pedagógiai gyakorlatban az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja, viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhethet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

[Honlap:www.miovi.hu](http://www.miovi.hu)

III. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakember segítségét vesszük igénybe.

A idegen anyanyelvű (migráns)gyermek jelenléte esetén az óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Óvodákban a közoktatási törvényben meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező óvodapedagógusok dolgoznak, akik a meghatározott továbbképzéseken való részvétellel, önképzéssel, melyek helyi munkaközösségek és pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények által szervezettek, biztosítják az óvodánkban folyó pedagógiai munka magasabb színvonalát.

Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon alakítottuk ki, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színek, formák, anyagok veszik körül. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel tároljuk. Az óvoda egyidejűleg megfelelő munkakörnyezetet biztosít az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremt a szülők fogadására.

Korunk követelménye, hogy kiemelt hangsúlyt fektessünk a környezet és természetvédelemre. A KOKOSZ tagjaként és Zöld Óvoda Bázisintézményként meg kell felelnünk a Zöld Óvoda kritériumrendszerének, különös figyelmet fordítva a takarékos üzemeltetésre (víz, fényforrások stb.) Ez irányú tárgyi fejlesztések folyamatosak, melyek használatával a gyermekeken keresztül a szülőket is környezettudatos magatartásra neveljük, a családok szemléletmódját formáljuk.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Az óvodai élet megszervezése

A nevelés céltudatos megtervezésével alakítjuk ki a gyermekek óvodai életét. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A heti és napi rend az a szervezeti keret, amely stabilitásával és rugalmasságával nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható környezet megteremtését biztosítja. Stabilitását az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik /étkezések időpontja, szabad levegőn tartózkodás, játéktevékenység időtartama, stb./. Rugalmassága a reggelizés, tízóraiás módjára /pl.: kötelező testnevelés után egyszerre, máskor folyamatosan történhet/, az eltérő egyéni alvásigény figyelembevételére, a gyermekek alapvető biológiai szükségleteinek rugalmas kielégítésére vonatkozik. Napirendünk igazodik az évszakokhoz, időkeretei rugalmasan alakíthatók /pl.: szabadlevegőn tartózkodás, játékidő/.

A hetirend a napirendhez hasonlóan stabil - a szokásokat megalapozó tevékenységek - és rugalmas, az óvodapedagógus döntése alapján, az évszaktól függően, a tevékenységek sokszínű, sokféle variációja lehetséges.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógusaink a gondozás folyamatában is nevelnek, építik kapcsolataikat a gyermekekkel, egyúttal segítik önállóságuk fejlődését, együttműködve a dajkanénikkel.

A csoportok kialakítása az óvoda helyi lehetőségeit, a beírt gyermekek életkorát, a szülők igényeit /testvérpárok, óvónő választás/ figyelembe véve történik. Ezek alapján törekszünk a mindenkori ideális csoportlétszám kialakítására.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Az óvodapedagógusaink számára alapvető feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása, nagy mértékben építve a gyermekek ötleteire, spontán szerzett tapasztalataira. A tervezésnél számításba vesszük az egyes gyermekek eltérő fejlődési ütemét, és a meglévő képességeik különböző fejlettségét. E cél és feladatok ismeretében a fejlesztést hosszú távon, éves, féléves periódusokban gondoljuk át, a konkrét tanulási formákat 1-4 hetes ciklusokban célszerű tervezni, így lehetőségünk van arra, hogy a gyermekek szűkebb - tágabb környezetében megszerzett, átélt élményeit, tapasztalatait, ötleteit nevelőmunkánkba beépítsük /projekt tervezése/. Tervezéskor fő szempontunk, hogy ne az ismeretanyagot növeljük, hanem több alkalommal, sokoldalúan, sokféle szempontból megközelítve dolgozzuk fel, tapasztalatokat, ismereteket szerezzve a tevékenységek által. A gyermekek differenciált fejlesztéséhez szükséges, hogy feljegyzéseket vezessünk a gyermekek fejlődési üteméről, melyek segítséget

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

nyújtanak a tevékenységek sokszínűségének megtervezéséhez. A tervezés a személyiségfejlesztés minden területére történjen.

Az óvoda kapcsolatai

Óvodai programunk egyik alappillére a családok bevonása az óvodai életbe. A családok számára óvodánk nyitott. Csoportszobáink az együttműködés fő színterei.

Az óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködésünk. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Óvodapedagógusaink figyelembe veszik a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítik az intervenciós gyakorlatot, vagyis a segítségnyújtás családhoz igazított megoldását.

A szülői értekezleten az óvodát, a csoportot, a gyermekeket, a szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, programokat, problémákat beszéljük meg, figyelembe véve a szülők véleményét, javaslatait, tolerálva a másságot, a szociális hovatartozást.

Fogadó órák alkalmával lehetőség nyílik a gyermek egyéni fejlődésének, valamint esetlegesen felmerülő sajátos problémáinak megbeszélésére.

A nyílt nap lehetőséget biztosít a szülőknek az óvoda napi életébe való betekintésre. A szülők „új oldaláról” ismerhetik meg gyermekeiket, képet kapnak közösségben elfoglalt helyükről, viselkedésükről, új vonásaikat, tulajdonságaikat fedezhetik fel.

A közös programok, ünnepségek lehetőséget adnak a család és óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének még jobb megismerésére. Közös programot jelentenek a szülőkkel közösen szervezett kirándulások, sportprogramok, és az ezekre való felkészülés is.

A szülői munkaközösség évek óta hatékonyan működik intézményünkben, elősegítve a család és az óvoda kapcsolatának elmélyítését.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez, a partnerek közötti jelzőrendszer hatékonyan működik. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap:www.miovi.hu

LV. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Az óvodáskorú gyermek testi, lelki szükségleteinek kielégítése vezethet el a személyiség komplex, minden képességet érintő fejlődéséhez, mivel a gyermekek fejlettségi szintje eltérő fejlődésük sem azonos ütemű. Az integrált téma feldolgozás integrált személyiség fejlődést eredményez. A képességek tevékenységgel fejleszthetők, s ezt a projekt rendszer szintetizálja, a műveltség tartalmak felosztását a tevékenységi formák jelölik. Az óvodai ismeretszerzés sokféle tevékenységre terjed ki, rendszerint minden gyermek a saját érdeklődési területén éri el a legjobb eredményt, azért differenciáltan kell kezelnünk, és értékelnünk a gyermekeket és a követelményszintet, hogy az egyén fejlődésének minden foglalkozási tárgyon belül tág teret adjunk. A tevékenységek rendszere és témái megadják az óvónő számára a lehetőséget, hogy a sajátos körülmények figyelembevételével minden egyes gyermekre kiterjedő differenciált nevelő munkát végezzen.

Játék

„A játék, az különös.
Gömbölyű és gyönyörű,
csodaszép és csodajó,
nyitható és csukható...”
/Kosztolányi D.: A játék/

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógusaink utánozható mintát adnak a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társak maradnak, illetve segítők, kezdeményezővé válnak, ha a játékfolyamata elakad. Az óvodapedagógusok jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógusok feladata, hogy megfelelő csoportlétkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítsanak a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, az időbeosztásában, a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Az óvodáskorú gyermek alapvető szükséglete, legfontosabb, legfejlesztőbb spontán tevékenysége, örömforrása a játék, mely mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul zajlik. Nagy hatással van személyiségének fejlődésére. A gyermek személyisége és játéka egymással kölcsönhatásban fejlődnek, ezt folyamatot pedagógiai munkánk során figyelemmel kísérjük és megfelelő irányba tereljük. A játék áthatja a gyermek minden tevékenységét, integráló hatású.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenlétével, ösztönző magatartásával biztosítja az indirekt irányítás lehetőségét.

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A szabadjáték kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, játékos tevékenységsszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A külső világ tevékeny megismerése

„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni - vess magot,
ha egy évtizeddel számolsz - ültess fát,
ha terved egy életre szól - embert nevelj!”
/Kínai bölcs mondás/

Zöld Óvoda Bázisintézményként, illetve a Környezet- és természetvédelmi Oktató Központok Országos Szövetsége (KOKOSZ) tagjaként a külső világ tevékeny megismerése hangsúlyosan jelenik meg a pedagógiai munkánkban. Kiemelt szerepet kap a mindennapokban, hiszen valamennyi tevékenységet átszövi.

A külső világ tevékeny megismerése a gyermekek egész óvodai életét meghatározza, hiszen a gyermekek a közvetlen környezetükben élik mindennapjaikat. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A gyermek környezetének felfedezése során, sokoldalú tevékenységek biztosításával, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete. A matematikai érdeklődésnek különböző megnyilvánulási formáival találkozunk, a gyermekek már játék és egyéb tevékenységek közben is felfigyelnek a matematikai összefüggésekre, megszámlálják a játékeszközöket, kísérleteznek, hogy

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap:www.miovi.hu

különböző mértani formákat alakítsanak ki építő elemekből, megállapítják az eszközök számosságát, méreteit, stb.

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Az a gyermek, aki megismeri, megbarátkozik a természet szépségeivel, törvényszerűségeivel, a természeti folyamatok kölcsönhatásaival, később természetes módon védi is ezeket az értékeket. Várhatóan felnőttként természet- és környezetvédő életmódot fog élni, megértve azt, hogy az ember a természet elválaszthatatlan része.

Verselés- mesélés

„Az ember egész életére képes meg őrizni
a gyermekkorban rátapadó szavakat,
hangulatokat, emlékképeket,
amelyek aztán érett korban válnak
igazi szellemi tulajdonná.”

/Törzsök Béla/

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. A gyermek szorongásait feloldja és megoldást kínál. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás bensőséges helyzetében eleven, belső képvilágot jelenít meg.

A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mesék, versek, mondókák erkölcsi és esztétikai értéket közvetítenek, pozitív hatással vannak a gyermekek lelkivilágára.

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveket egyaránt felhasználunk.

A magyar gyermekköltészet, a népi hagyományok széles tárháza, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi lehetőséget biztosít a mindennapos mondókázásra, mesélésre, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában – megismerteti a gyermekkel erkölcsi normákat, érzelmi viszonyokat és a lehetséges, megfelelő

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

viselkedésformákat. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

„Az ének szebbé teszi az életet,
az éneklők másokét is.”

/Kodály Zoltán/

Az ének-zenei tevékenységek az óvodás gyermek egész napját áthatják, részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával, a mozgás, a ritmus, a zene egysége jelent zenei élményt. Az anyanyelvhez hasonlóan élük meg a zenét, mint a hangulatok, érzelmek fontos kifejezőjét. A zenei neveléssel megvalósítható képességfejlesztésnél előbbre való, hogy gyermekeink örömmel, érzelmi gazdagsággal, lehetőleg tisztán énekeljenek. Az örömteli játékok erősítik a gyermekekben a biztonságérzetet és a szeretetteljes kapcsolatot, későbbiekben az énekes játékok a szerepcserés, párválasztós, kapus, hidas, sorgyarapító, - fogyó, fogójátékokkal bővülnek. A hallásfejlesztés a csend - halk - hangos és zörejangok felismerésén keresztül jut el a belső hallás finomítására, a dallam bújtatásra, és a zenei és zörejangok megkülönböztetésére. A dalosjátékok mozgása és a különféle tánclépések fejlesztik a gyermekek harmonikus mozgását. A zene egy nép kultúrájának sajátos része, amellyel kötődések, az identitás megalapozható, ugyanakkor elválaszthatatlan más népek zenéjétől. A zenehallgatás anyaga tartalmaz népdalokat, rokon és más népek dalait, érzelmi hatású dalokat, műzenei szemelvényeket, klasszikus zenét. A zenei palettát színesítik a népszokások, népi kultúra ápolása, azok az értékek beépülése a zenei nevelés folyamatába, amelyek megtartását fontosnak tartjuk: ismerkednek népi játékokkal, eszközökkel, hangszerekkel, viselkedési és tevékenységformákkal.

Rajzolás, festés, mintázás, építés, kézi munka

„Csak arra lenne szükség, hogy a gyerekeknek
elegendő képet adjunk a harmóniáról,
ezzel biztosan megakadályozhatnánk,
hogy vakká váljanak vele szemben...”

/Konrad Lorenz/

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel és nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Ez a teljes szabadság élményét nyújtja a gyermekeknek, miközben teret enged érzelmeinek, vágyainak, elképzeléseinek, jelzéseket ad önmagáról, kommunikál a

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

környezetével, szocializálódik az együttes tevékenységekben, ismeretekkel gyarapszik, technikákat tanul. A gyermekeknek a műhelymunkaszerű tevékenységek lehetőségét az egész nap folyamán biztosítjuk.

A gyermek egyéni fejlettségéhez és képességeihez igazodva segítjük képi - plasztikai kifejezőkészségét, fantázia és élményvilágának képi megjelenítését és szabad önkifejezését, a tér - forma - szín képzetének formálását, gazdagítását, az esztétikai érzékenységét.

Fejlődik a gyermek alkotó és kreatív gondolkodása, fantáziája, önkifejező képessége.

Megtapasztalhatja az alkotás örömet.

Megismerkedik egyszerű, de változatos munkafogásokkal, fejlődik eszközhasználati képességük, képi gondolkodásuk, térbeli tájékozódó képességük. Kialakul és finomodik az íráshoz szükséges mozgáskoordinációjuk.

Mozgás

„Nőj, növekedj olyan nagyra,
Mint kertben az olajfa,
Mint a szegfű, szépülj szépen,
Szállj, mint sólyom száll az égen,
Fuss, mint víz medrében,
Ugrálj, mint nyúl a réten!
Lábad hasztalan ne járjon,
Aki meglát csodáljon!
/bolgár népköltés/

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Az óvodának biztosítani kell a mozgáshoz szükséges feltételeket: hely, idő, eszköz és a családi légkört az egyéniség figyelembevételével. Minden óvónő feladata, kiemelten, hogy a gyerekek naponta több órát szabad levegőn mozogjanak. A harmonikus mozgás elsősorban szabad mozgással fejleszhető. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Munka jellegű tevékenységek

„Amilyen a gyerek a játékban, olyan lesz a munkájában, ha felnő.”

/Makarenko/

Az óvodáskor folyamán a munka egyre önállóbb helyet kap a gyermek tevékenységében, formáiban és tartalmában gazdagodik, az óvodáskor végéig játékos jellegű marad.

A gyermekek fejlődésük során, önállóságuk kialakulásának folyamatában maguk akarnak mindent elvégezni, mindenben részt kívánnak venni, tehát a munkát is szívesen, örömmel végzik. Az eredményesség, a sikerélmény újabb tevékenységekre serkent, növeli aktivitásukat. Ezt az önként jelentkező gyermeki munkakedvet és aktivitást használhatjuk fel nevelési céljaink elérésében. Munkavégzés közben kialakulnak és automatizálódnak a munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kialakul a munkaszeretet, a munkavégzés öröme, az eredményes munka az alkotás örömét hozza.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység - az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás

A munka hozzájárul a gyermekek ismereteinek gyarapodásához, értelmi képességeik fejlődéséhez, a gyermekek közti társas kapcsolatok alakulásához, a közösségi érzés kialakulásához, erősödéséhez, a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességtudat kialakulásához, gyakorlásához, fejlődik az ön és közösségi értékelésük.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel, a munka eredményének megbecsülésére nevel.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

V. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

„Tanulás az, ha rájövünk arra, amit már tudunk.
Cselekvés az, ha megmutatjuk, hogy tudjuk.
Tanítás az, ha másokat emlékeztetünk arra,
hogy ők is éppolyan jól tudják.
Mindannyian tanulunk, cselekszünk és tanítunk.”
/Richard Bach/

Az óvodában a tanulás - mint a játék és a munka is - a nevelési folyamat szerves része, a nevelési célok érdekében sajátos módon szervezett tevékenység. A tanulás a pedagógus és a gyermekek együttesen, kölcsönösen is egymásra ható tevékenysége, amelyben az óvónő előre megtervezett és meghatározott feladatok megvalósítása érdekében nevelési helyzeteket teremt, és azokban közvetlenül irányító szerepet tölt be. Ez olyan gyermeki tevékenység, amellyel az óvónő által kialakított helyzetben részt vesznek, és nem tudatosan, de maguk is alakítanak. A tanulás tervszerű, irányított, szervezett folyamat, amelynek előzményei, megvalósulása és hatása egybeolvad a gyermek minden más tevékenységével.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek differenciált fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Formái:

- Az utánzásos, minta és modell követéses magatartás és viselkedés (szokások alakítása):
- Spontán játékos tapasztalatszerzés
- Játékos cselekvéses tanulás
- A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- Gyakorlati probléma megoldás
- Kezdeményezett tanulás

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés. Megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.

A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

- Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél.
- Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni.
- Minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtaikat alkot.
- Tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
- Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat.
- Ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét.
- Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.
- Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megőrzéséhez szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Miskolci Integrált Óvodai Intézmény
INŠTITÚCIA INTEGROVANÝ METERSKÝCH ŠKÔL V MIŠKOVCI

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401.

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

Honlap: www.miovi.hu

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is érette válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.